

Apgyvandinimo su parama formos
GRUPINIO GYVENIMO
NAMŲ PASLAUGŲ SUAUGUSIEMS
ASMENIMS SU (PSICHIKOS IR/AR PROTO) NEGALIA
TEIKIMO METODIKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aprašas nustato vienos iš apgyvendinimo su parama formos – Grupinio gyvenimo namų paslaugų teikimo principus bei šių paslaugų organizavimo ypatumus suaugusiems asmenims su psichikos ir/ar proto negalia (toliau- negalia).

2. Šiame apraše vartojamos sąvokos:

2.1. Apgyvandinimas su parama - tai socialinės priežiūros paslauga¹, kurią sudaro trys apgyvendinimo su parama formos: Grupinio gyvenimo namai, Savarankiško gyvenimo namai, Apsaugoto Būstas.

2.2. Grupiniai gyvenimo namai (toliau GGN) - Socialinės globos paslauga, kurioje namų aplinkoje ir gaudami nuolatinę specialistų pagalbą gyvena iki 10 nesavarankiškų neįgalių suaugusių asmenų. GGN gyventojai gauna būtinas paslaugas šiuose namuose ir naudojami kitomis bendruomeninėmis paslaugomis, kurių tikslas atkurti ir ugdyti socialinius ir savarankiško gyvenimo įgūdžius. GGN pagal savo pobūdį yra priskirtini bendruomeninėms paslaugoms.

GGN yra viena iš Apgyvandinimo su parama formų, kuri gali būti teikiama kartu su Savarankiško gyvenimo namų (toliau-SGN) ir/ar Apsaugoto būsto (toliau-AB) paslauga neviršijant 10 paslaugų gavėjų viename pastate. Organizuojant GGN paslaugas viename pastate su SGN ir/ar AB, rekomenduojama reguliariai reflektuoti bei apsirašyti, kaip skirtingai vykdoma darbuotojų intervencija su skirtingo savarankiškumo asmenimis su negalia.

2.3. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Socialinių paslaugų kataloge, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“ (toliau – Socialinių paslaugų katalogas), Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme.

3. Nuo šio Aprašo įsigaliojimo **naujai kuriama GGN paslauga specializuojasi pagal negalios pobūdį:**

¹ Pereinamuoju laikotarpiu, kol bus sukurta alternatyva socialinės globos koncepcijai,- viena iš Apgyvandinimo su parama formų GGN bus priskiriama socialinės globos paslaugoms

3.1. GGN suaugusiems su psichine ir (ar) kompleksine negalia.

3.2. GGN suaugusiems su proto ir (ar) kompleksine negalia.

4. GGN paslaugų tikslas - sudaryti sąlygas suaugusiems asmenims, turintiems psichikos ar proto negalią, gyventi bendruomenėje ir siekti asmens optimalaus savarankiško funkcionavimo visuomenėje, teikiant paramą.

5. GGN paslaugų teikimo bendrieji principai:

5.1. Individualus požiūris į asmenį. Teikiant paslaugą, remiamasi nuostata, kad kiekvienas asmuo yra unikalus, todėl su kiekvienu dirbama individualiai, atsižvelgiant į konkretaus žmogaus poreikius, interesus, išsilavinimą, patirtį, stipriąsias puses bei galimybes.

5.2. Paslaugos gavėjo apsisprendimas - Paslaugos gavėjas turi realią pasirinkimo laisvę kur gyventi, su kuo gyventi bei apsigyvena ten, kur labiausiai užtikrinami jo poreikiai.

5.3. Lokalus apgyvendinimas – Apgyvendinimo paslaugos asmeniui pasiūlomos kiek galima arčiau jo šeimos, draugų, bendruomenės.

5.4. Paslaugos gavėjo savarankiškumas - Skatinama atkurti, ugdyti ir palaikyti kasdienius savarankiško gyvenimo įgūdžius, siekiant optimalaus asmens savarankiško funkcionavimo lygio.

5.5. Įgalinimas - Galios įgijimas, siekiant didinti asmenų ir grupių galimybes aktyviai veikti ir kontroliuoti savo gyvenimą.

5.6. Stiprybių modelis - Pagrindinis dėmesys yra skiriamas asmens stiprybėms, o ne psichopatologijai, negaliai ar silpnybėms. Pabrėžiama integracija, normalizacija, viltis, aplinkos parama, ryžtas ir įveika, kuri apima atsakomybės už savo gyvenimą ir ligą prisiėmimą ir pastangas grįžti į prasmingą visuomenės gyvenimą.

5.7. Visapusiškas požiūris į asmens sveikatą ir/ar negalią remiasi tuo, kad fizinė, psichinė ir dvasinė būklės tarpusavyje susijusios, taigi neįgalus asmuo – ne subjektas, kuriam sutriko viena iš funkcijų, bet žmogus, turintis problemų, kurias reikia spręsti, atsižvelgiant į fizinius, psichinius bei socialinius aspektus bei jų sąveiką.

5.8. Komandinis darbas - skirtingų socialines paslaugas teikiančių specialistų ir institucijų bendradarbiavimas, siekiant įgalinti asmenį su negalia prisiimti atsakomybę už savo gyvenimą bei savarankiškai funkcionuoti.

II SKYRIUS

PASLAUGOS GAVĖJAI

6. GGN paslaugų gavėjai yra suaugę asmenys, turintys psichikos ir/ar proto negalią. Šiems asmenims dėl įgūdžių stokos nepakanka priminimo ar paragavimo atlikti savęs apsitarnavimo ar kitokius veiksmus, dėl to jiems reikalinga nuolatinė priežiūra ir pagalba atliekant veiksmus kartu.

7. GGN paslaugos skiriamos asmenims su negalia, kuriems nustatytas asmens savarankiškumo lygis- **nesavarankiškas**, ir nustatytas poreikis gauti **dalinę fizinę pagalbą (pagalba durant), t.y. ranka rankon tam tikruose žingsniuose**, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus. Toks įvertinimas sudaro ne mažiau kaip 50 proc.+1 vertinamų sričių.

III SKYRIUS ASMENŲ APGYVENDINIMO TVARKA

8. Dėl GGN paslaugų gavimo ar keitimo asmuo, kitas asmuo, padedantis priimti sprendimus ar paslaugos tiekėjas gali teikti prašymą savivaldybės Socialinės paramos skyriui. Sprendimą dėl GGN paslaugų skyrimo ar keitimo priima savivaldybės Socialinės paramos skyrius.

9. Asmuo jam priimtina forma iki sutarties pasirašymo yra supažindintas su GGN paslaugų teikimo vidaus tvarkos taisyklėmis gyventojams ir/ar kitais dokumentais, reglamentuojančiais apgyvendinimo paslaugų sąlygas. Informacija apie tai užfiksuota sutartyje ar kituose asmens bylos dokumentuose.

10. Paslaugų gavėjas ar kitas asmuo, padedantis priimti jam sprendimus, prieš pasirašydami sutartį, yra informuoti, kad sutartis gali būti nutraukta paslaugų gavėjo ar asmens, padedančio priimti sprendimus, arba GGN paslaugos tiekėjo iniciatyva. Paslaugų gavėjas ar kitas asmuo, padedantis priimti jam sprendimus, žino, kad, prieš nutraukiant sutartį GGN paslaugos tiekėjo iniciatyva, iš anksto bus informotas paslaugų gavėjas, asmuo, padedantis priimti jam sprendimus, ir savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti asmeniui apgyvendinimo paslaugą (tais atvejais, kai asmuo apgyvendinamas savivaldybės sprendimu), bei asmens atvejo vadybininkas.

11. GGN paslaugų tiekėjas ir Ppaslaugų gavėjas ar kitas asmuo, padedantis priimti jam sprendimus, pasirašo sutartį, kurioje numatytos GGN paslaugos teikimo sąlygos, teikimo laikas, abiejų šalių teisės, pareigos, atsakomybė ir kitos sąlygos. Sutartis sudaryta praėjus ne daugiau kaip 7 kalendorinėms dienoms nuo GGN paslaugų teikimo pradžios. Sutarties turinys yra aiškus, suprantamas, nedviprasmiškas. Sutarties papildymai/pakeitimai ar nutraukimas yra užfiksuotas sutartyje ir asmens bylos dokumentuose. Sutartis, jos papildymo/pakeitimo ar nutraukimo kopijos perduodamos savivaldybės Socialinės paramos skyriui ir paslaugų gavėjo atvejo vadybininkui.

12. GGN Paslaugos teikimo trukmė priklauso nuo individualių asmens gebėjimų, atsižvelgiant į jo poreikius. Sprendimą dėl perėjimo iš vienos paslaugos į kitą priima atvejo vadybininkas kartu su paslaugų gavėju, remdamasis individualaus vertinimo išvadomis. GGN paslauga teikiama tol, kol asmuo:

12.1. pasikeitus jo savarankiškumo lygiui, gebės (ar atsiras poreikis) pereiti į kitas apgyvendinimo paslaugas (savarankiško gyvenimo namus ir/ arba apsaugotą būstą ir/ar savarankišką gyvenimą

bendruomenėje.

12.2. pasikeitus jo savarankiškumo lygiui, turės gauti specializuotos globos ir slaugos paslaugas, atsižvelgiant į asmens poreikius ir integracijos galimybes.

12.3. paslaugų gavėjas ar asmuo, padedantis priimti sprendimus, nusprendžia atsisakyti paslaugų arba pageidauja paslaugą gauti kitur.

13. Asmens duomenys kaupiami ir saugomi pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus.

IV SKYRIUS

GRUPINIO GYVENIMO NAMŲ SUAUGUSIEMS ASMENIMS SU NEGALIA PASLAUGOS IR JŲ TEIKIMO TVARKA

GGN paslaugų teikimo tvarka:

14. GGN paslaugos apima asmens apgyvendinimą, socialines paslaugas, kurios teikiamos apgyvendinimo vietoje ir bendradarbiavimą su socialinių (atvejo vadyba, socialinė rehabilitacija, dienos užimtumas, profesinė rehabilitacija ir pan.) bei kitų paslaugų (sveikatos priežiūros, teisinės ir pan.) teikėjais bendruomenėje, įgyvendinant asmens Individualų socialinės pagalbos planą (toliau – ISPP).

15. GGN paslaugos teikiamos atsižvelgiant į individualius asmens poreikius, sudarytus ISPP teikimo planus, jame išsikeltus tikslus, nustatytus terminus bei bendradarbiaujant su atvejo vadybininkais ir kitais paslaugų tiekėjais bendruomenėje.

16. GGN asmuo gyvena pagal su asmeniu ar jam sprendimus priimti padedančiu asmeniu sudarytą paslaugų teikimo sutartį.

17. GGN paslaugų suteikimo vietoje organizuojamos socialinės paslaugos paslaugų gavėjams pagal specialisto (atvejo vadybininko) su klientu ar jam sprendimus priimti padedančiu asmeniu sudarytą ISPP. Atsižvelgiama į individualius asmens poreikius, kartu su asmeniu išsikeltus tikslus ir terminus. Įgyvendinant ISPP, socialinių paslaugų teikimas apgyvendinimo vietoje derinamas su kitomis paslaugomis bendruomenėje.

18. Socialinės paslaugos apgyvendinimo vietoje organizuojamos ir teikiamos 7 dienas per savaitę, 24 val. per parą pagal iš anksto su paslaugų gavėjais ir/arba asmenimis, padedančiais priimti sprendimus, bei atvejo vadybininkais suderintą tvarkaraštį (pavyzdinė GGN dienotvarkės forma nustatyta šio aprašo Priede Nr.2).

19. GGN paslaugų tiekėjas sudaro sąlygas (galimybes) paslaugų gavėjui gauti individualias atvejo vadybininko, atvykstančio iš bendruomenės, konsultacijas apgyvendinimo vietoje, ir, esant poreikiui, atvejo vadybininkui bei paslaugų gavėjui palaikyti abipusį ryšį telefonu ir/arba kitu nuotoliniu būdu elektroninio ryšio priemonėmis.

20. GGN paslaugas teikianti įstaiga paslaugų gavėjams sudaro sąlygas (galimybes) laiku gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas bendruomenėje.

21. Paslaugų gavėjui užtikrinta, kad, GGN paslaugų teikėjas iškilus problemoms, susijusioms su asmens sveikatos būklės pasikeitimais, saugumu ar kitomis aplinkybėmis, apie tai nedelsiant informuos paslaugų gavėjo atvejo vadybininką, kitą asmenį, padedantį paslaugų gavėjui priimti sprendimus, esant poreikiui ir galimybėms, – kitus šeimos narius ar artimus giminaičius.

22. Užtikrinta paslaugų gavėjo apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų dėl savo rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, pilietybės, sveikatos būklės, asmeninių savybių ir kita. Siekiant užtikrinti asmens saugumą, visi nelaimingi įvykiai, susiję su asmens sveikatos būklės pasikeitimais ar asmens teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys bei priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje.

23. GGN paslaugų teikimo laikotarpiu, pasikeitus socialinėms aplinkybėms, ir/ar asmens sveikatos būklei, arba paslaugų gavėjui ar asmeniui, padedančiam priimti sprendimus, išreiškus pageidavimą, tolimesnis apgyvendinimo paslaugų teikimas peržiūrimas atsižvelgiant į ankstesnius ir periodinius asmens poreikių (pažangos) vertinimus, bendradarbiaujant su paslaugų gavėjo atvejo vadybininku ir/ar asmeniu, padedančiu priimti sprendimus.

24. Dėl apgyvendinimo paslaugų keitimo asmuo ar paslaugų tiekėjas gali teikti prašymą įgaliotai institucijai. Kartu pateikia atliktą atvejo vadybininko paslaugų gavėjo poreikių vertinimą, sudarytą ISPP, išvadas bei rekomendacijas. Sprendimą dėl apgyvendinimo paslaugų keitimo priima įgaliota institucija.

25. GGN paslaugos teikimo trukmė priklauso nuo individualių asmens gebėjimų, atsižvelgiant į jo poreikius. GGN paslauga teikiama tol, kol asmuo:

25.1. pasikeitus jo savarankiškumo lygiui, gebės pereiti į kitas apgyvendinimo paslaugas (savarankiško gyvenimo namus ir/arba apsaugotą būstą ir/ar savarankišką gyvenimą bendruomenėje).

25.2. pasikeitus jo savarankiškumo lygiui, turės gauti specializuotos globos ir slaugos paslaugas, atsižvelgiant į asmens poreikius ir integracijos galimybes.

25.3. paslaugų gavėjas ar asmuo, padedantis priimti sprendimus, nusprendžia atsisakyti paslaugų arba pageidauja paslaugas gauti kitur.

26. Teikiant GGN paslaugas, pildoma dokumentacija, už kurią atsakingas atvejo vadybininkas, teikiantis paslaugas bendruomenėje. Informacija apie paslaugų gavėjui teikiamas apgyvendinimo ir kitas socialines paslaugas įrašoma asmens dokumentuose (ISPP).

GGN bendrosios ir specialiosios socialinės paslaugos, teikiamos apgyvendinimo vietoje (GGN paslaugų palyginimas su kitų Apgyvendinimo su parama formų paslaugomis bei rekomendacijos paslaugų turiniui pateikiamos prieduose Nr.1 ir Nr.3):

- 27. Informavimas** - reikalingos informacijos apie socialinę pagalbą suteikimas asmeniui (šeimai).
- 28. Konsultavimas** - pagalba, kai kartu su asmeniu analizuojama asmens (šeimos) probleminė situacija ir ieškoma problemos sprendimo būdų.
- 29. Tarpininkavimas ir atstovavimas** - pagalbos asmeniui (šeimai) suteikimas, sprendžiant įvairias asmens (šeimos) problemas (teisines, sveikatos, ūkines, buitines, tvarkant dokumentus, mokant mokesčius, užrašant pas specialistus, organizuojant ūkinius darbus ir kt.), tarpininkaujant tarp asmens (šeimos) ir jo aplinkos (kitų institucijų, specialistų, asmenų).
- 30. Maitinimo organizavimas** - pagalba asmenims (šeimoms), kurie dėl nepakankamo savarankiškumo nepajėgia pasigaminti maisto apgyvendinimo paslaugose. Maitinimas gali būti organizuojamas suteikiant nemokamą maitinimą valgyklose, bendruomenės įstaigose ar kitose maitinimo vietose bei išduodant maisto talonus ar sauso maisto daivinius gyventojams.
- 31. Pagalba apsirūpinant būtiniausiais drabužiais ir avalyne reikiamomis higienos priemonėmis ir kitais būtiniais daiktais.**
- 32. Įstaigos specialistų ir paslaugų gavėjų susirinkimai** - reguliarius struktūruoti įstaigos specialistų ir paslaugų gavėjų susirinkimai dėl dienos veikos aptarimų, atsakomybių pasidalinimo ir pan.
- 33. Bendradarbiavimas tarp specialistų** - informacijos keitimasis tarp specialistų, siekiant užtikrinti ISPP plano įgyvendinimą, stebėseną ir kitas teikiamas socialines paslaugas.
- 34. Pagalba gaminant maistą:**
- 34.1. pagalba darant/dalinę fizinę pagalbą, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniu tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
- 34.2. Paragininimas žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus, ir veiklos žingsnių pakartojimą.
- 34.3. Stebėseną apima patikrinimus ir paragininimus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti.
- 35. Pagalba asmens higienos srityje:**
- 35.1. pagalba darant/dalinę fizinę pagalbą, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniu tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
- 35.2. Paragininimas žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus, ir veiklos žingsnių pakartojimą.
- 35.3. Stebėseną, apima patikrinimus ir paragininimus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti.
- 36. Pagalba asmeniui planuojant biudžetą:**
- 36.1. Pagalba darant/dalinę fizinę pagalbą, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniu tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
- 36.2. Paragininimas žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus ir veiklos žingsnių pakartojimą.

36.3. Stebėsena apima patikrinimus ir paraginus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti.

37. Pagalba kasdienių įgūdžių srityje:

37.1. Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniu tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.

37.2. Paraginus žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus ir veiklos žingsnių pakartojimą.

37.3. Stebėsena apima patikrinimus ir paraginus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti.

38. Pagalba naudojantis transporto paslaugomis:

38.1. Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniu tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.

38.2. Paraginus žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus ir veiklos žingsnių pakartojimą.

38.3. Stebėsena apima patikrinimus ir paraginus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti.

39. Pagalba leidžiant laisvalaikį:

39.1. Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniu tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.

39.2. Paraginus žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus ir veiklos žingsnių pakartojimą.

39.3. Stebėsena apima patikrinimus ir paraginus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti.

40. Pagalba bendravimo įgūdžių srityje:

40.1. Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniu tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.

40.2. Paraginus žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus ir veiklos žingsnių pakartojimą.

40.3. Stebėsena apima patikrinimus ir paraginus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti.

41. Pagalba priimant sprendimus:

41.1. Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniu tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.

41.2. Paraginus žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus ir veiklos žingsnių pakartojimą.

41.3. Stebėsena apima patikrinimus ir paraginus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti.

42. Intensyvi krizių įveikimo pagalba - pagalbos suteikimas asmeniui, atsidūrusiam krizinėje situacijoje. Paslaugos sudėtis: informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, bendravimas, psichologinė pagalba, kitos paslaugos.

43. Kitos paslaugos, reikalingos asmeniui pagal jo savarankiškumo lygį.

V SKYRIUS

GRUPINIO GYVENIMO NAMUOSE PASLAUGAS TEIKIANTYS DARBUOTOJAI

- 44.** Grupinio gyvenimo namuose 1 asmeniui, turinčiam psichikos negalią, paslaugas teikia socialinis . darbuotojas 0,2 etato ir socialinio darbuotojo padėjėjai 0,3 etato. Grupinio gyvenimo namuose 1 asmeniui, turinčiam proto negalią, paslaugas teikia socialinis darbuotojas 0,1 etato ir socialinio darbuotojo padėjėjai 0,4 etato. Įstaiga, teikianti GGN paslaugas, privalo užtikrinti darbuotojų buvimą darbo vietoje visą parą.
- 45.** Grupinio gyvenimo namuose paslaugas teikiantys darbuotojai turi turėti atitinkamai profesijai reikalingus teisės aktuose nustatytus išsilavinimą ir pan., tobulinti savo profesinę kompetenciją įstatymų nustatyta tvarka.
- 46.** Grupinio gyvenimo namuose paslaugas teikiantys darbuotojai turi užtikrinti kokybiškas paslaugas visą parą, todėl organizuojant grupinio gyvenimo namų darbuotojų darbą, rekomenduojama taikyti suminę darbo laiko apskaitą.
- 47.** Socialiniai darbuotojais ir/ar kitais specialistais, teikiančiais grupinio gyvenimo namuose paslaugas, negali dirbti asmenys, kuriuos su paslaugų gavėjais sieja giminystės ir/ar svainystės ryšiai.
- 48.** Grupinio gyvenimo namuose socialinio darbuotojo padėjėjo funkcijas gali atlikti ir socialinio darbuotojo padėjėjo kvalifikaciją turintys savanoriai.

VI SKYRIUS

DARBUOTOJŲ DARBŲ SAUGA

- 49.** Grupinio gyvenimo namuose darbuotojus turi parūpinti tinkamu darbo vietos įrengimu, aplinkos saugumu bei užtikrinti darbo krūvio, darbo laiko bei darbo garantijas.
- 50.** Dalyvaujant grupinio gyvenimo namų darbuotojams, darbuotojų atstovams saugai ir sveikatai, turi būti vertinama darbuotojų profesinė rizika, vadovaujantis Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-457/V-961 "Dėl Profesinės rizikos vertinimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo". Iš grupinio gyvenimo namų paslaugas teikiančių darbuotojų renkama ir apibendrinama informacija apie pavojingus įvykius ir rizikos veiksnius, ypač psichosocialinės rizikos veiksnius, esamus ar galinčius atsirasti jų darbo vietose. Įvertinus konkrečią kylančią profesinę riziką, su grupinio gyvenimo namų darbuotojais arba jų atstovais saugai ir sveikatai aptariamos numatomos rizikos šalinimo ir mažinimo priemonės ir

nustatomas taikomų priemonių veiksmingumas bei tinkamumas (pvz., darbuotojus aprūpinti asmeninės apsaugos priemonėmis).

51. Grupinio gyvenimo namų paslaugų darbuotojai turi būti reguliariai instruktuojami ar mokomi, kaip saugiai atlikti jiems pavestus darbus. Atsižvelgiant į tai, kad Socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-92 „Dėl Socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašo bei Socialinių darbuotojų atestacijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta, kad visi socialinių paslaugų srities darbuotojai privalo tobulinti savo profesinę kompetenciją ne mažiau kaip 16 akademinių valandų per metus, rekomenduojama, kad grupinių gyvenimo namų darbuotojai dalyvautų įvairiuose mokymuose, seminaruose apie krizių intervencijų technikas, apie psichologinių, fizinių, socialinių, elgesio problemų turinčių psichikos ir/ar proto negalia sergančių asmenų ypatybes.

52. Dirbantiems su psichikos ir/ar proto negalia turinčiais asmenimis grupinio gyvenimo namų darbuotojams turi būti reguliariai organizuojamos supervizijos, kurių metu būtų galima nagrinėti darbo su psichikos ir/ar proto negalia turinčiais asmenimis atvejus ir problemas, konsultuojant profesinių santykių klausimais stiprinti darbuotojų profesinę kompetenciją, asmeninius ir komandinius gebėjimus.

53. Atsižvelgiant į darbo su psichikos ir/ar proto negalia turinčiais asmenimis specifiką, rekomenduojama visiems grupinio gyvenimo namų darbuotojams organizuoti agresijos atpažinimo ir valdymo įgūdžių mokymus.

VII SKYRIUS

REIKALAVIMAI PATALPOMS

54. Naujai kuriamuose GGN viename pastate (kotedže ar atskiruose butuose, gyvenamuosiuose namuose) atskiroje teritorijoje gyvena ne daugiau kaip 10 tikslinės grupės asmenų. GGN negali būti steigiami tame pačiame žemės sklype ar pastate su socialinės globos namais, kitais bendruomeniniais vaikų globos namais ar grupinio gyvenimo namais (išskyrus, kai steigiami daugiabučiame gyvenamajame name). GGN taip pat negali būti steigiami pastatuose (išskyrus daugiabutį gyvenamąjį namą), kuriuose veikia kitos socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros, švietimo ar ugdymo įstaigos. Steigiant GGN daugiabučiame gyvenamajame name, vienoje laiptinėje negali būti daugiau nei 2 GGN (jei laiptinėje yra tik du butai, GGN gali būti steigiami tik viename iš jų).

55. Jeigu apgyvendinami kartu keli giminystės ir/ar partnerystės ryšiais susiję paslaugų gavėjai, vienam asmeniui turi būti skiriama ne mažiau kaip 9 kv. m. naudingojo patalpų ploto. Į namų naudingąjį plotą įskaičiuojamas visų gyvenamųjų kambarių, miegamojo, virtuvių, asmens higienos patalpų, koridorių, įmontuojamų spintų ir kitų šildomų pagalbinių patalpų plotas.

56. Reikalavimai patalpoms grupinio gyvenimo namuose (GGN) :

56.1. GGN paslaugų gavėjui garantuojama saugi, gerai sutvarkyta ir tinkama paslaugos teikimo vieta bei aplinka:

56.1.1. GGN yra nesunkiai pasiekiami visuomeniniu transportu. Rekomenduojama, kad atstumas iki maisto prekių parduotuvės ir/ar viešojo transporto stotelės būtų ne daugiau kaip 1000 metrų bei viešasis transportas kursuotų kiekvieną dieną. Esant poreikiui, užtikrinamos specialaus transporto paslaugos priemonėmis, susijusioms su asmenų socialine integracija į bendruomenę, vykdyti.

56.1.2. GGN įrengiami gyvenamuose namuose, butuose ar kitose gyvenamosiose patalpose arba jų dalyse, tinkamose gyventi paslaugų gavėjams, atitinkančiose statybos bei specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kt.) reikalavimus.

56.1.3. Kai paslaugos gavėjai, susiję giminystės ryšiais ar kitaip suderinę interesus, pageidauja gyventi viename kambaryje, apgyvendinami po du (ar daugiau, jei turi vaikų).

56.1.4. Paslaugos gavėjui, turinčiam specialiųjų poreikių, ar darbingo amžiaus asmeniui su negalia užtikrinta pritaikyta aplinka, reikalinga kasdieniniam gyvenimui bei paslaugoms gauti. Paslaugos gavėjui užtikrintos galimybės lengvai judėti įstaigos teritorijoje ir patalpose, saugiai naudotis poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis įstaigos teritorijoje. GGN paslaugos gavėjai, pagal galimybes, gali naudotis saugiomis bendruomenės rekreacijos zonomis, sporto aikštelėmis ir pan.

56.1.5. GGN teritorijos, bendro naudojimo patalpos, gyvenamųjų patalpų bei kitų patalpų išplanavimas ir įrengimas atitinka GGN paskirtį, šio tipo statiniams galiojančias statybos projektavimo, sveikatos apsaugos ministro patvirtintas higienos normas. GGN teritorija, bendro naudojimo ir gyvenamosios patalpos atitinka sanitarines-higienines, darbų ir priešgaisrinės saugos normas ir reikalavimus bei tenkina paslaugos gavėjo su negalia poreikius.

56.1.6. Paslaugos gavėjui užtikrinama kiek įmanoma saugi aplinka. GGN gyvenamosiose ir bendro naudojimo patalpose turi būti įrengta gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema.

56.1.7. Gyvenamąsias patalpas draudžiama įrengti rūsiuose, pusrūsiuose (cokoliniuose aukštuose).

56.2. GGN paslaugos gavėjai naudojami kasdieniam gyvenimui būtinomis patalpomis, kuriose užtikrinamas jų privatumas ir orumas:

56.2.1. Asmuo gyvena GGN, kuriuose įrengiamos tokios patalpos: bendro naudojimo gyvenamosios patalpos, skirtos poilsiui ir laisvalaikiui, miegamieji kambariai, virtuvės, skirtos individualiam maisto gaminimui, asmens higienos patalpos (tualetas, dušas arba vonia), valymo inventoriaus ir priemonių laikymo rakinama spinta arba patalpa jiems laikyti, bendro naudojimo patalpos (laiptinės, koridoriai ir pan.) ir kita, pritaikytos gyvenimui ir būtiniams gyventojų poreikiams.

56.2.2. Asmuo GGN gyvena šiltose, gerai vėdinamose ir tinkamai apšviestose patalpose, atitinkančiose sveikatos apsaugos ministro patvirtintų higienos normų reikalavimus. Gyvenamosiose patalpose papildomai yra įrengtas vietinis dirbtinis apšvietimas.

56.2.3. Paslaugos gavėjui jo gyvenamojoje aplinkoje kiek įmanoma yra užtikrinamas privatumas.

56.2.4. Paslaugos gavėjui užtikrinta, kad asmens higienos patalpos – tualetai, prausimosi/maudymosi patalpos – yra lengvai ir greitai pasiekiamos, patogios naudotis, garantuojančios privatumą ir saugumą. GGN tualetų, dušų, vonių plotai bei jų įrengimas ir aprūpinimas higienos reikmenimis (kiekvienas asmuo turi atskirą kabyklą rankšluosčiui, pastovią vietą pasidėti higienos reikmenims ir pan.) atitinka sveikatos apsaugos ministro patvirtintų higienos normų reikalavimus.

56.2.5. Paslaugos gavėjui užtikrintos saugios ir sveikos gyvenimo sąlygos, GGN patalpos yra tvarkingos ir švarios, pagal nustatytą tvarką vykdomas ir kontroliuojamas kasdienis patalpų valymas(is).

56.3. GGN turi būti įrengtos šios patalpos: gyvenamoji (-osios patalpa (-os)), bendro naudojimo patalpos, maisto gamybos patalpa ar virtuvė, valymo inventoriaus ir priemonių laikymo rakinama spinta arba patalpa jiems laikyti, tualetas, dušas ar vonia.

56.3.1. Bendro naudojimo patalpos, skirtos poilsiui ir laisvalaikiui:

56.3.1.1. Bendro naudojimo patalpose, skirtose poilsiui ir laisvalaikiui, asmenims sudaromos galimybės užsiimti jų mėgstama veikla, sudaromos sąlygos tenkinti asmeninius poreikius (skaityti knygas, spaudą, žiūrėti televizorių, klausytis radijo, žaisti stalo žaidimus, naudotis kompiuteriu ir pan.).

56.3.1.2. Teikiant paslaugas asmenims su proto negalia, bendro naudojimo patalpos, skirtos poilsiui ir laisvalaikiui, gali būti sujungtos su maisto gamybos patalpa ar virtuve ir sudaryti vieną bendrą erdvę.

56.3.1.3. Bendro naudojimo patalpų, skirtų poilsiui ir laisvalaikiui, inventorių sudaro minkštasis inventorių (minkštas kampas, sofa) stalai, kėdės, lentyna arba spinta, skirta knygoms, televizoriui, kompiuteriui.

56.3.2. Miegamųjų patalpos:

56.3.2.1. Vienam paslaugų gavėjui minimalus plotas miegamajame kambaryje turi būti ne mažesnis kaip 5 kv. m.

56.3.2.2. Vienne miegamajame kambaryje rekomenduojama, kad gyventų vienas asmuo, ir ne daugiau kaip 2 asmenys (išskyrus atvejus, kai šeima turi vaikų).

56.3.2.3. Miegamieji kambariai moterims ir vyrams įrengiami atskirai, išskyrus, jei jie yra šeima ir/ar asmenys yra suderinę savo interesus.

56.3.2.4. Paslaugos gavėjai, susiję giminystės ryšiais ar kitaip suderinę interesus, viename kambaryje apgyvendinami po du ar daugiau.

56.3.2.5. Paslaugos gavėjui, suteikiamas gyvenamasis plotas su galimybe naudotis virtuve ir asmens higienos patalpomis.

56.3.2.6. Miegamajame kambaryje turi būti kiekvienam paslaugų gavėjui skirti baldai (lova, spintelė, kėdė, spinta ar atskira uždara spintos dalis) ir minkštas inventorių (čiužinys, pagalvė, antklodė, paklodė, pagalvės ir antklodės užvalkalai, rankšluosčiai). Spinta, stalas gali būti keliems asmenims.

56.3.3. Virtuvė ar maisto gaminimo zona (toliau – virtuvė):

56.3.3.1. Virtuvėje turi būti viryklė, plautuvė, šaldytuvas, spintelės, stalas, kėdės, maisto gaminimo indai ir priemonės. Sukomplektuoti valgymui skirti indai ir įrankiai, atsižvelgiant į paslaugų gavėjų skaičių.

56.3.3.2. Virtuvėje įrenginiai, inventorių turi būti techniškai tvarkingi.

56.3.4. Asmens higienos patalpos (tualetai, dušai, vonios, prausyklos):

56.3.4.1. Rekomenduojama 10 asmenų įrengti 2 rakinamas (iš abiejų pusių) asmens higienos patalpas.

56.3.4.2. WC mazgas gali būti prie kiekvienos gyvenamosios patalpos. Jeigu nėra galimybių įrengti WC mazgą prie kiekvienos gyvenamosios patalpos, rekomenduojama įrengti tualetus, numatant 1 unitazą ne daugiau kaip 5-iems paslaugų gavėjams.

56.3.4.3. Rekomenduotina, kad 10 asmenų būtų bent dvi rakinamos (iš abiejų pusių) tualetų patalpos.

56.3.4.4. Tualetų patalpose turi būti įrengtos atskiros uždaros kabinos atskiriems unitazams.

56.3.4.5. Tualetų kabinoje turi būti unitazas, šepetys unitazui valyti, tualetinis popierius, šiukšlių dėžė.

56.3.4.6. Tualete ar šalia esančioje patalpoje turi būti praustuvė.

56.3.4.7. Dušas ar vonia turi būti įrengta ne mažiau kaip 1 vonia arba dušas 5-iems paslaugų gavėjams.

56.3.4.8. Dušas ar vonia gali būti prie kiekvienos gyvenamosios patalpos. Jeigu nėra galimybių įrengti dušo ar vonios prie kiekvienos gyvenamosios patalpos, turi būti įrengta ne mažiau kaip 2 vonios arba 2 dušai, atskirti uždromis kabinomis, 10-iai paslaugų gavėjų.

56.3.4.9. Asmenų higienos patalpos turi vidinius užraktus ar sklėsčius.

56.3.5. Kita:

56.3.5.1. GGN turi būti ne mažiau kaip viena veikianti skalbimo mašina, kurią gyventojai galėtų naudoti savo rūbų skalbimui, automatinė džiovyklė.

56.3.5.2. Personalo patalpos:

Personalui skirta patalpa turi būti rakinama. Patalpos inventorių sudaro: stalas, kėdės, lentyna arba kabykla drabužiams, spinta dokumentams susidėti, kompiuteris.

56.4. GGN paslaugos gavėjo gyvenamoji aplinka yra kiek galima artimesnė namų aplinkai.

56.4.1. Paslaugos gavėjo gyvenamasis kambarys sutvarkytas ir apstatytas, atsižvelgiant į asmens poreikius ir interesus, aplinka artima namų aplinkai. Asmeniui yra sudaryta galimybė turėti kambaryje savo baldų ir kitų asmeninių daiktų, jei tai nesudaro pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui. Tai numatyta GGN vidaus tvarkos taisyklėse.

56.4.2. Paslaugos gavėjui sudaryta galimybė saugiai laikyti savo asmeninius daiktus, jis gali užsirakinti savo asmenines gyvenamąsias patalpas, spintą ar spintelę, jeigu, įvertinus jo savarankiškumą, tai nesudaro pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui.

56.4.3. Paslaugos gavėjui jo gyvenamajame kambaryje užtikrintos sąlygos skaityti ar užsiimti kita laisvalaikio veikla, atsižvelgiant į asmens pageidavimus.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Visos paslaugos, teikiamos GGN paslaugų vietoje ir bendruomenėje, privalo būti teikiamos atsižvelgiant į paslaugų gavėjo poreikius, taikant atvejo vadybos metodą bei visapusišką požiūrį į asmenį, siekiant suteikti kuo daugiau savarankiškumo ir asmens dalyvumo bendruomenėje/visuomenėje.

58. Savivaldybėms, organizuojančioms GGN paslaugas psichikos/proto negalią turintiems asmenims, rekomenduojama neapsiriboti tik apgyvendinimo namuose paslaugomis. Kartu rekomenduojama/privaloma, pasitelkiant nevyriausybinės ir bendruomeninės organizacijas, organizuoti ir teikti įvairias socialinių, kasdienių, savarankiškų, darbinių, sprendimo priėmimo ir kitų svarbių asmens gyvenimo kokybei įgūdžių atkūrimo, ugdymo ir palaikymo priemones, socialinės reabilitacijos, profesinės reabilitacijos, dienos užimtumo centruose ir kitas socialines/

sveikatos paslaugas teikiančiose įstaigose, siekiant paslaugų gavėjų integracijos į bendruomenę/visuomenę.

59. GGN rekomenduojama viešai skelbti ir nuolat atnaujinti informaciją apie savo veiklą, paslaugų teikimo sąlygas, personalą ir kt.

60. Informacija apie asmenį renkama ir teikiama nepažeidžiant Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatų.

Priedas Nr. 1

**GRUPINIO GYVENIMO NAMŲ /SAVARANKIŠKO GYVENIMO NAMŲ /APSAUGOTO
BŪSTO SUAUGUSIEMS ASMENIMS SU NEGALIA PASLAUGŲ IR JŲ TURINIŲ
PALYGINAMOJI LENTELĖ**

Eil.nr.

Eil. nr.	Paslauga	GG N	SG N	AB	Paslaugos aprašymas iš soc. pasl. katalogo
					SPECIALIOSIOS SOCIALINĖS PASLAUGOS (iš soc. pasl. katalogo)
1	Apgyvendinimas	+	+	+	namų aplinkos sąlygų ir reikalingų paslaugų suteikimas asmenims (šeimoms), kuriems nereikia nuolatinės, intensyvios priežiūros, sudarant jiems sąlygas savarankiškai tvarkytis savo asmeninį (šeimos) gyvenimą.
2.	Informavimas	+	+	+	reikalingos informacijos apie socialinę pagalbą suteikimas asmeniui (šeimai)
3.	Konsultavimas	+	+	+	pagalba, kuria kartu su asmeniu analizuojama asmens (šeimos) probleminė situacija ir ieškoma pagalbos
4.	Tarpininkavimas ir atstovavimas	+	+	+	pagalbos asmeniui (šeimai) suteikimas sprendžiant įvairias asmens (šeimos) problemas (teisines, sveikatos, ūkines, buitines, tvarkant dokumentus, mokant mokesčius, užrašant pas specialistus, organizuojant ūkinius darbus ir kt.), tarpininkaujant tarp asmens (šeimos) ir jo aplinkos (kitų institucijų, specialistų, asmenų)
5.	Maitinimo organizavimas	+	-	-	pagalba asmenims (šeimoms), kurie dėl nepakankamo savarankiškumo nepajėgia pasigaminti maisto apgyvendinimo paslaugose. Maitinimas gali būti organizuojamas suteikiant nemokamą maitinimą valgyklose, bendruomenės įstaigose ar kitose maitinimo vietose bei išduodant maisto talonus ar sauso maisto daivinius gyventojams
6.	Pagalba apsirūpinant būtiniausiais drabužiais ir avalyne reikiamomis higienos priemonėmis ir kitais būtiniais daiktais	+	-	-	Pagalba apsirūpinant būtiniausiais drabužiais ir avalyne reikiamomis higienos priemonėmis ir kitais būtiniais daiktais
7.	Įstaigos specialistų ir paslaugų gavėjų susirinkimai	+	+	-	Reguliarūs struktūruoti įstaigos specialistų ir paslaugų gavėjų susirinkimai dėl dienos veikos aptarimų, atsakomybių pasidalinimo ir pan.
8.	Bendradarbiavimas tarp specialistų	+	+	+	Informacijos keitimasis tarp specialistų siekiant užtikrinti ISPP plano įgyvendinimą, stebėseną ir kitas teikiamas socialines paslaugas.

SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMAS IR PALAIKYMAS:					
9.	Pagalba gaminant maistą:				
	7.1. Dalinė pagalba darant /fizinė pagalba gaminant maistą	+			Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniui tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
	7.2. Pagalba žodžiu/gestu gaminant maistą	+	+		Paraginis žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus, ir veiklos žingsnių pakartojimą
	7.3. Maisto gaminių stebėseną	+	+	+	Stebėseną, apima patikrinimus ir paraginius užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti
10	Pagalba asmens higienos srityje:				
	8.1. Dalinė pagalba darant /fizinė pagalba asmens higienos srityje	+			Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniui tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
	8.2 Pagalba žodžiu/gestu asmens higienos srityje	+	+		Paraginis žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus, ir veiklos žingsnių pakartojimą
	8.3. asmens higienos stebėseną	+	+	+	Stebėseną, apima patikrinimus ir paraginius užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti
11	Pagalba asmeniui planuojant biudžetą:				
	9.1. Dalinė pagalba darant /fizinė pagalba asmeniui planuojant Biudžetą	+			Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniui tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
	9.2. Pagalba žodžiu/gestu asmeniui planuojant Biudžetą	+	+		Paraginis žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus, ir veiklos žingsnių pakartojimą
	9.3. Biudžeto planavimo stebėseną	+	+	+	Stebėseną, apima patikrinimus ir paraginius užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti
12	Pagalba kasdinių įgūdžių srityje:				(kaip) skalbimas drabužių priežiūra, asmeninių erdvių ir bendrų patalpų tvarkymas ir priežiūra
	10.1. Dalinė pagalba darant /fizinė pagalba asmeniui kasdinių įgūdžių srityje	+			Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniui tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
	10.2 Pagalba žodžiu/gestu asmeniui kasdinių įgūdžių srityje	+	+		Paraginis žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus, ir veiklos žingsnių pakartojimą
	10.3 kasdinių įgūdžių stebėseną	+	+	+	Stebėseną, apima patikrinimus ir paraginius užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti

13	Pagalba naudojantis transporto paslaugomis:				paslauga, teikiama pagal poreikius asmenims, kurie dėl negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir dėl to ar dėl nepakankamų pajamų negali naudotis visuomeniniu ar individualiu transportu
	11.1.Dalinė pagalba darant /fizinė pagalba naudojantis transporto paslaugomis	+			Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniui tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
	11.2 Pagalba žodžiu/gestu naudojantis transporto paslaugomis	+	+		Paraginimas žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus, ir veiklos žingsnių pakartojimą
	11.3.naudojimosi transporto paslaugomis stebėseną	+	+	+	Stebėseną, apima patikrinimus ir paraginus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti
14	Pagalba leidžiant laisvalaikį:				laisvalaikio organizavimo paslaugos, teikiamos siekiant išvengti socialinių problemų (prevenciniais tikslais), mažinant socialinę atskirtį, aktyvinant bendruomenę ir kurias teikiant asmenys (šeimos) gali bendrauti, dalyvauti grupinio socialinio darbo užsiėmimuose, užsiimti mėgstama veikla, vaikai – ruošti pamokas ir pan.
	12.1.Dalinė pagalba darant /fizinė pagalba leidžiant laisvalaikį	+			Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniui tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
	12.2. Pagalba žodžiu/gestu naudojantis transporto paslaugomis	+	+		Paraginimas žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus, ir veiklos žingsnių pakartojimą
	12.3. naudojimosi transporto paslaugomis stebėseną	+	+	+	Stebėseną, apima patikrinimus ir paraginus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti
15	Pagalba bendravimo įgūdžių srityje :				Bendravimo įgūdžių ugdymas/ palaikymas grupiniuose užsiėmimuose ir/ar individualiai.
	13.1. Dalinė pagalba darant /fizinė pagalba bendravimo įgūdžių srityje	+			Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniui tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
	13.2 Pagalba žodžiu/gestu paraginimas bendravimo įgūdžių ugdymo srityje	+	+		Paraginimas žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus, ir veiklos žingsnių pakartojimą
	13.3 bendravimo įgūdžių stebėseną	+	+	+	Stebėseną, apima patikrinimus ir paraginus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti
16	Kitos paslaugos,	+	+		Pagalba priimant sprendimus

	reikalingos asmeniui pagal jo savarankiškumo lygį				
	14.1 Dalinė pagalba darant /fizinė pagalba priimant sprendimus	+			Pagalba darant/dalinė fizinė pagalba, t.y. pagalba dalyvaujant kartu su asmeniui tam tikruose žingsniuose, bet neištisai; pagalba atliekant tam tikrus, bet ne visus veiksmus.
	14.2 Pagalba žodžiu/gestu paraginimas priimant sprendimus	+	+		Paraginimas žodžiu/gestu apima sprendimo modeliavimą, vizualinius priminimus, paskatinimus, ir veiklos žingsnių pakartojimą
	14.3 Sprendimų priėmimo stebėseną	+	+	+	Stebėseną, apima patikrinimus ir paraginimus užduodant klausimus, bet nesakant ką daryti
17	Intensyvi krizių įveikimo pagalba	+	-	-	pagalbos suteikimas asmeniui, atsidūrusiam krizinėje situacijoje. Paslaugos sudėtis: informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, bendravimas, psichologinė pagalba, kitos paslaugos
18	Socialinės priežiūros užtikrinimas visą parą	-	+	-	Savarankiško gyvenimo namų gyventojams turi būti užtikrinta galimybė, bet kuriuo paros metu susisiekti su darbuotoju (pasyvusis budėjimas namie, Lietuvos respublikos darbo kodeksas 118 straipsnis)
VEIKLOS:					
19	Kiekvienam gyventojui užtikrinti bendruomenėje teikiamų paslaugų pasiekiamumą	+	+	+	Atvejo vadybos, socialinės rehabilitacijos, laisvalaikio, mokymosi, darbo paieškos, profesinės rehabilitacijos, asmens sveikatos priežiūros ir kt.
20	Veiklos nukreiptos į aplinką – „bendruomenės jautrinimas“:				Institucijos skiria ne mažiau 10 procentų savo darbuotojų darbo laiko šių paslaugų organizavimui.
21	Savanorystės skatinimas				-Darbo su trumpalaikiais bei ilgalaikiais savanoriais strategijos pasirengimas su metiniu savanorystės ciklu - Savanorių paieška, formavimas bei palaikymas
22	Bendruomenės, vietinių organizacijų, gyventojais bei verslo įmonių jautrinimas				- GGN draugų rato telkimas, mokymas ir palaikymas -Neįgalaus asmens Individualaus draugo paieška, palaikymas ir skatinimas (tame tarpe skatinimas svečiuotis bendruomenės šeimose) -Vietinių verslo įmonių įgalinimas prisidėti prie paramos tikslinėms grupėms -Jautrinimo veiklos socialiniuose tinkluose, socialinėse akcijose bei bendruomeninėse veiklose -vietos mokyklų bendruomenių jautrinimas atvirumui
23	Veiklos nukreiptos link neįgaliųjų dalyvumo bendruomeninėse erdvėse didinimo				-dalyvavimas bendruomenės vietos veiklos grupių veikloje -Dalyvavimas bendruomeninėse akcijose (pvz. Ekologinėje akcijoje „Darom“), kūrybinėse dirbtuvėse, bendruomeninėse šventėse, žygiuose ar kitose iniciatyvose -Atvirų dienų bendruomenei organizavimas
-					

PAVYZDINĖ GGN DIENOTVARKĖS FORMA

Pavyzdinė grupinių gyvenimo namų dienotvarkė:

Laikas	Pirmadienis	Antradienis	Trečiadienis	Ketvirtadienis	Penktadienis	Šeštadienis	sekmadienis
7.00 – 8.00	Kėlimasis. Individuali asmens higiena, pagalba tvarkantis	Kėlimasis. Individuali asmens higiena, pagalba tvarkantis	Kėlimasis. Individuali asmens higiena, pagalba tvarkantis	Kėlimasis. Individuali asmens higiena, pagalba tvarkantis	Kėlimasis. Individuali asmens higiena, pagalba tvarkantis	Kėlimasis. Individuali asmens higiena, pagalba tvarkantis	Kėlimasis. Individuali asmens higiena, pagalba tvarkantis
8:00 – 8:30	Rytos ratas, dienos planavimas Menu savaitės sudarymas ir klientų atsakomybių pasiskirstymas savaitei dėl maisto ruošos.	Rytos ratas, dienos planavimas Menu savaitės sudarymas ir klientų atsakomybių pasiskirstymas savaitei dėl maisto ruošos.	Rytos ratas, dienos planavimas Menu savaitės sudarymas ir klientų atsakomybių pasiskirstymas savaitei dėl maisto ruošos.	Rytos ratas, dienos planavimas Menu savaitės sudarymas ir klientų atsakomybių pasiskirstymas savaitei dėl maisto ruošos.	Rytos ratas, dienos planavimas Menu savaitės sudarymas ir klientų atsakomybių pasiskirstymas savaitei dėl maisto ruošos.	LAISVAI PLANUOJAM AS LAIKAS	LAISVAI PLANUOJAMA S LAIKAS
8:30 – 9:30	Ruošimas pusryčių	Ruošimas pusryčių	Ruošimas pusryčių	Ruošimas pusryčių	Ruošimas pusryčių	Gali likti individualus pusryčių ruošimas arba tą daryti bendroje veikloje	Gali likti individualus pusryčių ruošimas arba tą daryti bendroje veikloje
9.30 – 12.00	Maisto ruošos grupė Maistas ruošiamas	Maisto ruošos grupė Maistas ruošiamas visiems tuo metu	Maisto ruošos grupė Maistas ruošiamas visiems tuo metu	Maisto ruošos grupė Maistas ruošiamas	Maisto ruošosgrupė Maistas ruošiamas	Gali likti individualus maisto ruošimas arba	Gali likti individualus maisto ruošimas arba tą daryti

	visiems tuo metu esantiems GGN.	esantiems GGN.	esantiems GGN.	visiems tuo metu esantiems GGN	visiems tuo metu esantiems GGN	tą daryti bendroje veikloje	bendroje veikloje
12:00 –12:30	Pietūs	Pietūs	Pietūs	Pietūs	Pietūs	Pietūs	Pietūs
12:30- 13.00	Indų plovimas virtuvės sutvarkymas	Indų plovimas virtuvės sutvarkymas	Indų plovimas virtuvės sutvarkymas	Indų plovimas virtuvės sutvarkymas	Indų plovimas virtuvės sutvarkymas	Indų plovimas virtuvės sutvarkymas	Indų plovimas virtuvės sutvarkymas
13:00-15.00	Kasdieniai įgūdžiai skalbimas, lyginimas, darbužių priežiūra. (veiklai skiriamos 2 val. vienu metu paslaugą gauna du klientai)	Kasdieniai įgūdžiai skalbimas, lyginimas, darbužių priežiūra. (veiklai skiriamos 2 val. vienu metu paslaugą gauna du klientai)	Kasdieniai įgūdžiai skalbimas, lyginimas, darbužių priežiūra. (veiklai skiriamos 2 val. vienu metu paslaugą gauna du klientai)	Savarankiškų įgūdžių ugdymas	Kasdieniai įgūdžiai skalbimas, lyginimas, darbužių priežiūra. (veiklai skiriamos 2 val. vienu metu paslaugą gauna du klientai)	Pagal poreikį asmeninių savo erdvių priežiūra ir tvarkymas, skalbimas, namų ruoša.	Pagal poreikį asmeninių savo erdvių priežiūra ir tvarkymas skalbimas, namų ruoša.
15:00 -16:30	Bendrų patalpų ir gyvenamųjų kambarių tvarkymas	Bendrų patalpų ir gyvenamųjų kambarių tvarkymas	Bendrų patalpų ir gyvenamųjų kambarių tvarkymas	Bendrų patalpų ir gyvenamųjų kambarių tvarkymas	Bendrų patalpų ir gyvenamųjų kambarių tvarkymas	Bendrų patalpų ir gyvenamųjų kambarių tvarkymas	Bendrų patalpų ir gyvenamųjų kambarių tvarkymas
16:30-17:30	Vakarienės ruošimas visiems gyventojams pasiskirsčius atsakomybes rytinio susitikimo metu	Vakarienės ruošimas visiems gyventojams pasiskirsčius atsakomybes rytinio susitikimo metu	Vakarienės ruošimas visiems gyventojams pasiskirsčius atsakomybes rytinio susitikimo metu	Vakarienės ruošimas visiems gyventojams pasiskirsčius atsakomybes rytinio susitikimo metu	Vakarienės ruošimas visiems gyventojams pasiskirsčius atsakomybes rytinio susitikimo metu	Vakarienės ruošimas visiems gyventojams pasiskirsčius atsakomybes rytinio susitikimo metu	Vakarienės ruošimas visiems gyventojams pasiskirsčius atsakomybes rytinio susitikimo metu
17:30-18.30	Vakarienė, indų plovimas ,	Vakarienė indų plovimas ,	Vakarienė indų plovimas ,	Vakarienė indų plovimas ,	Vakarienė indų plovimas ,	Vakarienė indų plovimas ,	Vakarienė indų plovimas ,

	virtuvės sutvarkymas	virtuvės sutvarkymas	virtuvės sutvarkymas	virtuvės sutvarkymas	virtuvės sutvarkymas	virtuvės sutvarkymas	virtuvės sutvarkymas
18.30 - 19.30	Bendravimo įgūdžių grupė	Laisvalaikio veiklų organizavimas	Laisvalaikio veiklų organizavimas	Bendravimo įgūdžių grupė	Laisvalaikio veiklų organizavimas	Individualus laisvo laiko planavimas.	Individualus laisvo laiko planavimas.
19:30 -20:00	Dienos aptarimas	Dienos aptarimas	Dienos aptarimas	Dienos aptarimas	Dienos aptarimas	Dienos aptarimas	Dienos aptarimas
20:00 - 20:30	Vaistai. Priežiūra.	Vaistai. Priežiūra.	Vaistai. Priežiūra.	Vaistai. Priežiūra.	Vaistai.	Vaistai.	Vaistai.
20:30-21:00	Asmens higiena	Asmens higiena	Asmens higiena	Asmens higiena	Asmens higiena	Asmens higiena	Asmens higiena
21:00 iki ryto	Miegas	Miegas	Miegas	Miegas	Miegas		

REKOMENDACIJOS TEIKIAMŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TURINIUI

1. Įstaigos specialistų ir gyventojų bendras susirinkimas, kurio vienas iš tikslų struktūruota dienotvarkės planavimas bei pristatymas, atsakomybių tarp paslaugų gavėjų pasiskirstymas, svarbių dienos įvykių aptarimas ir t.t. Paslauga teikiama kiekvieną darbo dieną. Savaitgaliais ir švenčių dienomis už šios veiklos organizavimą gali būti atsakingi paslaugų gavėjai.

2. Kasdinių įgūdžių mokymo paslauga GGN organizuojama mažomis grupelėmis arba individualiai atsižvelgiant į asmens poreikius, galimybes ir su atvejo vadybininku sudarytus ISPP. Paslaugos teikimo metu paslaugų gavėjai yra mokomi kasdinių įgūdžių: atsikelti, nusiprausti, pasikloti lovą, savipriežiūros ir asmens higienos bei kt. Paslaugas gali organizuoti ir teikti specialistas, dirbantis GGN, arba paslaugų gavėjas šias paslaugas gali gauti bendruomenėje. Paslaugų teikimo intensyvumas priklauso nuo individualių paslaugų gavėjų poreikių.

3. Maisto ruošos įgūdžių mokymo paslauga GGN teikiama kiekvieną dieną, atsižvelgiant į asmens poreikius ir sudarytus ISPP. Užsiėmimų metu paslaugų gavėjams siekiama atkurti, ugdyti prarastus maisto ruošos įgūdžius bei skatinti pačius planuoti, dalyvauti perkant maisto produktus, gaminti, patiekti ir būti atsakingai už maisto ruošos proceso užbaigtumą. Paslauga teikiama GGN. Paslaugas gali organizuoti specialistas, dirbantis GGN, ir/arba paslaugų gavėjas šias paslaugas gali gauti bendruomenėje. Paslaugų teikimo intensyvumas priklauso nuo individualių paslaugų gavėjų poreikių.

4. Savarankiškų įgūdžių mokymo paslauga GGN teikiama kiekvieną darbo dieną. Paslaugos gali būti teikiamos individualiai arba mažose grupelėse atsižvelgiant į asmens poreikius ir sudarytus ISPP. Užsiėmimų metu paslaugų gavėjus siekiama atkurti, ugdyti prarastus savarankiško gyvenimo įgūdžius (planuoti biudžetą, pirkinius, mokėti mokesčius ir kt., nuvykti į kt. įstaigas). Paslaugas gali organizuoti ir teikti specialistas, dirbantis GGN, ir/arba paslaugų gavėjas šias paslaugas gali gauti bendruomenėje. Paslaugų teikimo intensyvumas priklauso nuo individualių paslaugų gavėjų poreikių.

5. Bendravimo įgūdžių mokymo paslauga GGN teikiama atsižvelgiant į asmens poreikius ir sudarytus ISPP, ne mažiau kaip 2 kartus per savaitę. Paslaugas gali organizuoti ir teikti specialistas, dirbantis GGN, arba paslaugų gavėjas šias paslaugas gali gauti bendruomenėje. Teikiant bendravimo įgūdžių paslaugas rekomenduojama atkurti ir palaikyti paslaugų gavėjų bendravimo įgūdžių gebėjimus. Paslaugų teikimo intensyvumas priklauso nuo individualių paslaugų gavėjų poreikių.

6. Laisvalaikio įgūdžių mokymo paslauga GGN teikiama kiekvieną darbo dieną atsižvelgiant į asmens poreikius ir sudarytus ISPP. Paslaugas organizuoti ir teikti gali specialistas, dirbantis GGN, arba paslaugų gavėjas šias paslaugas gali gauti bendruomenėje. Teikiant laisvalaikio įgūdžių mokymo paslaugas siekiama skatinti paslaugų gavėjus kuo aktyviau įsitraukti į skirtingas veiklas, planuoti prasmingas veiklas gyvenamoje vietoje ir bendruomenėje, atitinkančias individualius kiekvieno asmens interesus. Paslaugų teikimo intensyvumas priklauso nuo individualių paslaugų gavėjų poreikių.

7. Dienos aptarimas GGN paslaugų gavėjams organizuojamas kiekvieną darbo dieną. Paslaugas

organizuoti ir teikti gali specialistas, dirbantis GGN. Teikiama paslauga siekiama aptarti įvykusias veiklas ir gautas paslaugas dienos metu ir kita. Rekomenduojama, kad savaitgaliais ir švenčių dienomis paslaugą galėtų teikti GGN paslaugų gavėjas.